

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2020. október 6. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2020. június 22. napján kihirdetett 18.B.26/2020/6. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

- [1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt, előkészítő ülésen hozott határozatával a bűnösségét beismerő vádlottat gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 160. § (4) bekezdés] miatt 1 év 6 hónap fogház fokozatú szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a vádlott a végrehajtás elrendelésekor a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] Az ítélet ellen a vádlott védője útján a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. Indokai szerint a büntetővégzésben foglalt szankció előzetes mentesítés mellett elegendő a büntetés céljainak eléréséhez. Indítványozta továbbá a bűnügyi költség megfizetése alóli mentesítést is, tekintettel arra, hogy az aránytalan hátrányt okoz a vádlottnak és két kiskorú gyermekének (7. számú másodfokú írat).
- [3] Az ügyész tudomásul vette az elsőfokú bíróság döntését.
- [4] A ... Fellebbviteli Főügyészség a ... számú átiratában a védelmi jogorvoslatot alaptalannak tartva az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Észrevételezte, hogy a korábban zaklatás vétsége miatt elítélt vádlott esetében a „kedvező előéleti adatok” enyhítő körülményként figyelembevétele nélkülözi a tényalapot. A gyámhatósági intézkedés alá vonás folytán pedig a több kiskorú gyermek eltartása enyhítő körülményként szintén nem értékelhető. Érvei szerint a büntetés enyhítésének nem állnak fenn a törvényi előfeltételei.
- [5] A másodfokú bíróság a védelmi fellebbezést - a védői indítvány folytán - a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

- [6] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltaknak megfelelően az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, észrevételezve, hogy a védő a Be. 583. (1) bekezdés a) pontjára alapított fellebbezését a büntügyi költséggel kapcsolatos rendelkezésre nem terjesztheti ki, mert a jogorvoslat kizárólag enyhítésre irányult.
- [7] A védő a perorvoslatban írt indokai szerint az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a büntetés enyhítését és az álláspontja szerint aránytalanul nagy büntügyi költség megfizetése alól a vádlott mentesítését indítványozta.
- [8] A védelmi fellebbezés nem alapos.
- [9] Az ítélet tábla a fellebbezés irányára és jellegére tekintette - szankciós perorvoslat - az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (3) bekezdése alapján bírálta felül annak megjegyzésével, hogy az adott perjogi helyzetben a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében a bűnösség megállapítása, illetve a váddal egyező tényállás és minősítés miatt nincs helye fellebbezésnek. A törvény a bűnösség beismerésének elfogadása esetén a fellebbezési jogot korlátozza. A Be. 583. § (3) bekezdés szerinti jogorvoslatnak pedig szükségszerű következménye a korlátozott felülbírálat.
- [10] A Be. 590. § (3) bekezdésének előírása folytán, ha a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül.
- [11] A Be. 590. § (5) bekezdés a) és c) pontja azonban a felülbírálatot kiterjeszti az eljárási szabályok megtartására, a bűnösség megállapítására és a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésekre is. A felülbírálat ezért csak részben korlátozott és ez elsődlegesen a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott teljes tényálláshoz kötöttségben nyilvánul meg, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát nem vizsgálja és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Mindez a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában megjelölt ún. történeti tényállásra vonatkozik és nem zárja ki a Be. 591. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott tények módosítását.
- [12] A már idézettek szerint a bűnösség beismerésének elfogadása esetén a váddal egyező minősítés fellebbezéssel nem támadható. Kérdés, hogy ami nem sérelmezhető, az felülbíráható-e. Ezen eljárásjogi kérdésre a Be. 606. § (3) bekezdése ad választ, mely büntethetőségi akadály esetén vizsgálhatóvá teszi a bűnösség beismerésének elfogadása esetén is a felmentés vagy az eljárás megszüntetésének vizsgálatát. Ezen ok miatt a felülbírálat kiterjesztése érvényesül a bűnösség beismerésének elfogadása esetén is.
- [13] A másodfokú bíróság továbbá hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket, így a bűnjelekre és a büntügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket. Az ügyész észrevétele annyiban alapos volt, hogy a Be. 584. § (3) bekezdése szerinti fellebbezés nem terjeszthető ki, azonban a hivatalból való revízió folytán a büntügyi költség viselését érintő

rendelkezést is vizsgálni kellett és e körben a védő jogosult indítványtételre, ezért a felülbírálatot e kérdésben a törvény nem zárta ki.

- [14] A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, mely hatályon kívül helyezési okot képezne. A bűnösség beismerésének elfogadására is az eljárási szabályok megtartásával került sor, a Be. 504. § (2) bekezdés a-c) pontjában írt hármas feltétel megvalósult.
- [15] A törvényszék a vádemelést követően büntetővégzést hozott. Rögzítendő ezért, hogy az ügyész a vádlott terhére szólóan kérte a tárgyalás tartását, így az elsőfokú bíróság törvényesen állapította meg hosszabb tartamban a próbaidő tartamát a büntetővégzéshez képest. [Be. 746. § (5) bekezdés]
- [16] Miként az ítélőtábla már utalt rá a (történeti) tényállás megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta, határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján.
- [17] A vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok módosításának azonban nem volt törvényi akadálya. Ennek indokoltsága azért merült fel, mert a másodfokú elbírálás idején a bűnügyi nyilvántartás adatai már nem tartalmazták az elsőfokú ítéletben írt korábbi elítélést.
- [18] Az ítélőtábla ezért a vádlott korábbi büntetésére vonatkozó tényeket mellőzte (9. bekezdés).
- [19] Ennek indoka a Btk. 97. § (2) bekezdése, mely szerint, mely szerint a közhiteles nyilvántartásban már nem szereplő elítélés kapcsán a hátrányos jogkövetkezmény már nem állapítható meg. A pénzbüntetés miatti elítélés így büntetett előéletet nem alapol meg és súlyosítóként sem vehető figyelembe.
- [20] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény jogi minősítése is megfelel az anyagi jognak. A vádlott cselekménye valóban hanyag gondatlansággal elkövetett emberölés vétségének [Btk. 160. § (4) bekezdés] minősül. Az ítélőtábla nem észlelt olyan büntethetőségi akadályt, mely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését eredményezhetné.
- [21] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket nagyrészt feltárta és azokat nyomtatékuknak megfelelően helyesen értékelte. A 30. bekezdésben azonban elsősorban nem a kedvező előéleti adatok, hanem az vehető figyelembe, hogy a vádlott már nem minősíthető büntetett előéletűnek.
- [22] A törvényszék a bűnösségi körülmények indokolt helyesbítésétől eltekintve a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas és a büntetés kiszabási elveknek megfelelő, tettarányos és egyenéniesítést is kifejező büntetést szabott ki. Törvényes a büntetés nemének, mértékének és végrehajtása felfüggesztésének meghatározása is. A büntetés eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem indokolt, ezért a védelmi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

- [23] A másodfokú bíróság egyetértett a vádlott előzetes mentesítésére vonatkozó rendelkezéssel is, mert a Be. 102. § (1) bekezdésében írt érdemesség megállapítható. A vádlott több gyermekéről gondoskodni köteles, rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkezik, így nincs olyan kizáró tény, mely a kedvezmény megvonását indokolná. Megjegyzendő, hogy az előzetes mentesítés hivatalból való vizsgálata a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) AB határozata 1. pontja alapján nem mellőzhető. Az AB határozat szerint erről a bíróságnak rendelkeznie kell. Az ítéletábra álláspontja szerint kifejezett rendelkezés csak a mentesítés megadásakor kötelező, annak elsőfokú mellőzése esetén elegendő az indokolásnak tartalmaznia az erre vonatkozó döntést és indokait.
- [24] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a 36. bekezdés ellentétben állt a 9. bekezdés adataival (korábbi büntetés felhívása), melynek módosítása folytán azonban az ellentmondás feloldásra került.
- [25] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései is törvényesek.
- [26] A bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés törvényes. A nyomozás során indokoltan merült fel valóban jelentősebb költség, mindaz viszont a bűncselekmény tárgyi súlyához (kisgyermek halálát súlyos hanyagsággal megvalósított vétség) aránytalan nagynak nem tekinthető, ezért a megfizetés alóli mentesítésnek a Be. 574. § (5) bekezdésében írt feltételei nem valósultak meg.
- [27] A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság a védelmi fellebbezés alaptalansága miatt az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával az indokolás kisebb módosításával helybenhagyta.

Debrecen, 2020. október 6.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. előadó bíró,
Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 18.B.26/2020/6. számú ítélete a Debreceni Ítéletábra Bf.IV.374/2020/11. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2020. október 6.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.